Коцюбинського]. Серія: Історія. – 2009. – Вип. 16. – С. 227–231.
3. Бульба-Боровець Т. Армія без держави / Т. Бульба-Боровець. – Львів: Світоч, 1993. – 168 с.
4. Волинець Ананій Гаврилович [Електронний ресурс]. – URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Волинець_Ананій_Гаврилович
5. Реєнт О. П. Нариси життя Літинщини 1917–1921 рр.: революційні події та повсякденність / О. П. Реєнт, В. П. Рекрут; наук. ред. акад. В. А. Смолій. – Київ: Інститут історії України НАН України, 2017. – 298 с.
6. Савченко Г. П. Волинець Ананій Гаврилович [Електронний ресурс] // Енциклопедія історії України: Т. 1: А–В / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. – К.: В-во «Наукова думка», 2003. – С. 388.
7. Середа М. Отаманщина. Отаман Волинець // Літопис Червона Калина. – Львів, 1930. – Число 7/8. – С. 24–35.
8. Стецюк Т. В. Ананій Волинець – організатор повстанського антибільшовицького руху на Поділлі доби УНР (1919–1920 рр.) [Електронний ресурс] / Т. В. Стецюк. – URL: http://www.info-library.com.ua/books-text-11003.html

Вікторія Юрченко

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА – ПОГЛЯД НА ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ

Сучасна парадигма реформування української школи декларує фундаментально нові підходи до освітньо-виховного процесу, пропонуючи сучасним педагогам переорієнтувати увагу на формування компетентностей учнів. Способи передачі знань в сучасній українській школі майже не мотивують дітей до осягнення нових знань та популяризації навчального процесу. Відповідно до сучасних тенденцій – найбільш затребуваними та успішними на ринку праці в найближчій перспективі будуть фахівці, які вміють навчатися впродовж життя, критично мислити, ставити цілі та досягати їх. Якості роботи в команді, спілкування в багатокультурному середовищі та володіння іншими сучасними вміннями стануть превалюючими. Також важливим аспектом для сучасного українського покоління є вивчення та усвідомлення історії власної нації та розуміння історичної пам’яті, задля збереження та розбудови власної держави. Саме тому концептуальні положення Нової української школи покликані змінити освітню парадигму та по-новому поглянути на вивчення історії в школі.

Метою нашого дослідження є з’ясування концептуальних підходів

Нової української школи до реформування та перегляду історичної освіти.

Дослідники концептуальної засади Нової української: Бачинська Є. М., Діденко Р. М., Сидоренко В. В вважають, що професійний розвиток педагога передбачає його саморозвиток і самореалізацію впродовж усього життя як актуальних соціально-культурних пріоритетів та смислів. Таке соціальне замовлення актуалізує необхідність підготовки фахівців, які відповідають викликам суспільства знань.

Як зазначає міністр освіти і науки України Лілія Гриневич – «Нова українська школа неможлива без переосмислення ролі курсу «Історія» у змісті освіти та у способі його викладання. Нині головне завдання полягає в трансформації української школи від школи, яка переважно начиняє дитину знаннями, до школи компетентностей, які включають знання, уміння їх застосовувати, а також цінності і вироблення певного ставлення на їх основі. Величезна кількість інформації, зокрема, сфальсифікованої сьогодні виливається на дітей, і вона потребує переосмислення та критичної оцінки з певної ціннісної платформи. Безсумнівно, «Історія» як предмет надзвичайно важлива для побудови такої платформи» [3].

Вивчення історії є одним із найважливіших чинників формування національної свідомості народу. За короткий час в Україні створену нову цілісну систему викладання історії України та Всесвітньої історії, повністю оновлено зміст та структуру історичної освіти. Вона повністю звільнена від ідеологічних, вузько класових підходів і поглядів на розвиток суспільства, оцінювання минулого та перспективи майбутнього.

Відповідно до нових концептуальних положень Нової української школи, сучасному вчителю історії повинні бути притаманні такі професійно-педагогічні риси: державницька свідомість, професійна майстерність, гуманістична спрямованість викладання, демократизм, вмотивованість [2, с. 55].

Відповідно концепції Нової української школи основними підходами та головними принципами історичної освіти України повинні стати:

а) (науковість) введення в науковій обіг нових історичних матеріалів, документів, маловідомих джерел, використання тільки перевірених посилань на публікації, які мають під собою історичні факти; застосування найновіших педагогічних технологій;

б) (об’єктивність) відхід від штампів, ідеологічних стереотипів, політичної кон’юнктури, відображення історичних діячів, політичних рухів без фальсифікацій і міфотворень;

в) (демократизм) широкий простір для творчої роботи вчителя, вибір педагогом різноманітних форм, методів і прийомів викладання, педагогіка співробітництва, формування критично-аналітичного мислення учнів [1];

г) (гуманізм) виховання у молоді в процесі викладення високих моральних і духовних цінностей, досягнення розуміння, що найвищим

ідеалом суспільства є життя людини, її права і свободи, добробут, зростаючі матеріальні і духовні потреби; заперечення воєн, расової чи національної виключності;

д) (національний компонент) постійне звернення до великої історичної, культурної спадщини українського народу, його демократичних та гуманістичних традицій, споконвічного прагнення до незалежності; вивчення історії своєї країни, рідного краю [5, с. 34];

е) (цивілізаційність) усвідомлення особливих та загальних закономірностей розвитку суспільних процесів, підхід до вивчення історії за планом: історія рідного краю – національна історія – історія Європи – історія Американського континенту, Азії і Африки; розгляд і аналіз історичних явищ без ідеологічних догм, враховуючи політичний, економічний, теологічний, географічний і психологічні фактори [4].

Також ще один важливий момент, на який акцентується увага в контексті реалізації концепції Нової української школи – інтеграція предметів «Всесвітня історія» та «Історія України». За словами Лілії Гриневич – «Сьогоднішня система дає учневі більше можливостей і знань лише на папері. Натомість, в підсумку школярі мають величезну прогалину в освіті. Адже дитина у старших класах все одно обирає профіль й витрачає час на курси та репетиторів, пропускаючи інші предмети, замість того, щоб у школі вивчати профільні та інші предмети на необхідному рівні. Діти мають право на вибір. І якщо ми їм цей вибір не забезпечимо, ми залишимо їх перед викликом із 20 навчальних предметів» [3].

Саме тому варто ухвалити рішення щодо прочитання інтегрованого курсу «Історія» для тих, хто обрав, наприклад, природничо-математичні профілі. Так є значно більше шансів, що в них після школи залишаться реальні знання з цього предмету. Такий підхід стане шляхом до успішнішого формування громадянської компетентності та національної ідентичності у старшокласників. Адже ідея інтегрованого курсу полягає у тому, щоб помістити новітню історію України (XX–XXI століття) у світовий контекст, поставити її у центр шкільного курсу.

Таким чином можемо підсумувати, що концепція Нової української школи є комплексною та передбачає реформування та модернізацію всіх напрямків та галузей вітчизняної освіти. Історична освіта є однією з превалюючих в гуманітаристиці, а системні змін та новий погляд на вивчення історії повинні лише сприяти її кращому вивченню та актуалізації для учнів.

Список використаних джерел

1. Концепція «Нова українська школа» [Електронний ресурс]. – URL: https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola
2. Кучеренко С. Ю. Сучасний стан, тенденції та проблеми розвитку

освіти в Україні / С. Ю. Кучеренко // Суспільно-економічний вісник. – 2018. – № 36. – С. 51–59.
3. Лілія Гриневич: курс «історія» має бути переосмислений у змісті та у способі викладання [Електронний ресурс]. – URL: https://mon.gov.ua/ua/news/usi-novivni-novini-2017-02-08-liliya-grinevichkurs-»istoriya»-mae-buti pereosmislenij-u-zmisti-ta-u-sposobi-vikladannya
4. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf
5. Підготовка конкурентоздатного фахівця початкової освіти в контексті реалізації концепції «Нова українська школа»: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції – Луцьк: СНУ, 2017. – 95 с.

Дар'я Яцина

ФЕДІР БУЛЬБЕНКО – УКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ І ЦЕРКОВНИЙ ДІЯЧ

Однією з важливих умов формування української свідомості є наявність талановитих та вольових людей. Українська історія знає багато прізвищ, які б варто було нам знати, вшановувати та передавати їхні історії наступним поколінням.

Яскравим прикладом може слугувати видатний громадський та церковний діяч Федір Бульбенко – член Мануйлівської «Просвіти», відомий як в Україні, так і за її межами.

Народився 10 серпня 1896 року в селі Романкове Катеринославського повіту тієї ж губернії, нині – у складі Кам'янського. Член Мануйлівської «Просвіти», громадський і церковний діяч в Україні і в еміграції. Походив з родини Павла Петровича Бульбенка і Мотрони Прокопівни з роду Самарець. Перше національно-патріотичне почуття спалахнуло в душі молодого Федора при читанні «Кобзаря» Тараса Шевченка. Змолоду співав у церковному і народному хорах. Трудове життя почав в 1913 р. на Катерининській залізниці в Катеринославі. Того ж року став членом Мануйлівської «Просвіти», де познайомився з свідомими українцями і сам став таким на все життя.

Під час Першої світової війни у 1915 р. покликаний до царської армії, але як залізничник залишився працювати на залізниці. Був одним з організаторів «Вільного козацтва» і «Просвіти» у рідному Романковому – мальовничому селі над Дніпром (Романків курган згадує ще Боплан у своєму «Описі України»). Згодом добровільно йде до української армії,